

DOMOVINA

Uredništvo

Je na Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak **ponedeljek, sredo in petek** ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 krone. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vin. Namočnina se pošilja upravništvu, plačuje se vnaprej.

Za inserate

se plačuje od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat: za večje inserate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

K preosnovi ljudskih šol v kmetijskem smislu.

(Dalje.)

6. Sredstva v svrhu praktičnega pouka.

Pred nedolгим je bilo čitati, da je Rumunija odločila vsaki šoli v praktično udejstovanje kmetijskega pouka precejšen kos zemlje, ki ga ima obdelovati, oziroma oskrbovati učitelj z zrelejšimi učenci. „Prosvetlena“ Avstrija še tega, kakor kažejo znamenja, ne bo tako kmalu storila, a potem je bolje, da sploh ljudskih, oziroma kmetijsko nadaljevalnih šol ne traktira s kmetijskim poukom. Po spredaj navedenih kmetiško strokovnih skupinah bo tudi pri nas spadalo k vsaki šoli razven običajnih šolskih vrtov in čebelnjakov — kmetijsko poskusno polje in sicer ali a) njiva in travnik — b) trsnica in vinograd — c) njiva-hmeljišče in travnik — d) njiva za vzgajanje mladih gozdnih rastlin itd. in e) poyvod skoro hlev, manj sicer zaradi živinčeta samega, kot zaradi gnoja ter ravnanja z njim in z gnojnico. Slednjič še morebiti tuintam kaj drugega kakor bi se pač to kazalo koristno! Brez njive, travnika, gnojišča itd. bo ves teoretičen pouk puhel, kajti otrokom lahko še toliko pravimo o umetnih gnojilih, o

gnoju, gnojišču, ravnanju z gnojnico i. t. d., če pa tega praktično ne demonstrujemo — ne bo nič zaleгло.

Vem, da ta dela ne bodo vsakemu učitelju všeč in da marsikdo maje z glavo še nad tem bremenom, ali duh časa bo to vse poravnal, demokratizem bo prešinil vse sloje in pregnal vse predsodke!

K tem praktičnim vajam se bodo prirejali tudi kmetijski izleti na vzorne kmetije, graščine, pa tudi na zanikrna gospodarstva; kajti vse ima svoj vzgojni vpliv!

7. Nekatere vrste zgolj teoretičnega, modernemu kmetovalcu nujno potrebne znanja.

Naša kmetijska šola pa se ne bo smela naslanjati le na delo na kmetiji v teoretičnem in praktičnem pomenu, marveč nuditi bode morala bodočemu kmetovalcu obilo znanja, ki je za dobrega, modernega gospodarja nujno potrebno! Dandanašnji bi imel biti vsak vesten gospodar natanko poučen:

1. v kmetijskem knjigovodstvu, kajti natanki preudarek, je li gospodarstvo napreduje ali nazaduje, je le iz vestnega knjigovodstva razvidno. „Knjigovodstvo varuje gospodarja pred nepotrebnim zapravljanjem in napeljuje s tem k večji varčnosti

in pridnosti. Končno skrbi knjigovodstvo tudi za red v gospodarstvu“ (Rohrman.)

2. Socijalno razmerje med gospodarjem in delavcem, bodisi s poslom, dninarjem ali akordnim delavcem, mora biti vsakemu gospodarju jasna zadeva. Vsled tega je treba že mladino priučiti o najvažnejših poselskih postavah, kako se išče poslov, katere pravice mu pristojajo, kakšno razmerje naj vlada med obema, da bodeta imela medsebojno korist, o mezdi, o številu poslov, o najemanju dninarjev, kako privabiti in obdržati dninarje itd. To so vprašanja, ki igrajo v današnjem pomanjkanju delavnih moči v narodnem gospodarstvu veliko ulogo.

3. Kmet je primoran plačevati davke in opravljati svoje dolžnosti napram državi. Kako nevedno je še danes ljudstvo v tem oziru! Kako malo pojmuje, kam grejo plačani denarji in kakšno pravico ima kmet, jih v obliki občekoristnih naprav, podpor od države zopet zahtevati. Slepo strankarstvo ima izvečine svoj izvor v ustavni nevednosti; zapeljano ljudstvo drvi fanatizirano po svojih voditeljih, nevede kam in s kakšnim namenom! Ustavoznanstvo, t. j. upogled v občinsko, okrajno, deželno in državno upravo bo dovedlo ljudstvo do pravega spoznanja

svojega razmerja napram javnosti in umnega, premišljenega uporabljanja svojih volilnih pravic.

4. Za varstvo posestev skrbi država. V ta namen so načrtana in popisana vsa posestva v katastru in zemljiški knjigi. To razmerje posestnika k državi je za vsakega glede lastnine velikosti njegovega zemljišča, nje vrednosti, vknjižbe dolgov, servitutov, zastavnih pravic itd. eminentne važnosti.

5. Koliko nepotrebnih pravnih stvari vodi danes za ničnostne stvari od naših kmetov; saj bo že kmalu nastala prislovica: Se pravda kot slovenski kmet. Ta hodi na sodnijo, oni na gericht, a tretji v graščino (ima svoj izvor od tlake sem), a vsi se pravdajo. Ali bi se ne dalo temu dosta izogniti, ko bi se bodočega kmetovalca poučilo o najvažnejših, kmeta se tikajočih postav, kot o dedščini, servitutih, motenju posestva, e prisvojitvi lastninskih pravic, vodni postavi, lovskem zakonu, kupčijskih postavah ter o brezmiselnosti malenkostnega pravljanja!

6. Zadrugištvo je dandanes proniknilo že v najširše kroge, le med kmetom ga je še v svrhu nakupa in prodaje raznih pridelkov zelo, zelo pogrešati. Kolik gospodarski napredek je pričakovati od zadrugištva ne samo

LISTEK.

Primož Trubar.

K njegovi štiristoletnici.

(Dalje.)

II.

Trubar je še štndiral, ko so začeli siliti od nemškega severa in italijanskega jugozapada preko slovenskih mej nosilci verske revolucije; tudi beneški tiskarji so bili natisnili v letih 1520 do 1525 pod napačnimi naslovi celo vrsto na italijansko prestavljenih lutrovskih knjig, in tržaškemu magistratu je delalo tako čtivo že v prvi polovici leta 1523. preglavico. Prve pristaše s slovenskih pokrajin je pridobila Lutertu tujina, ali mu jih pa naklonila izmed izobražencev nemška, oziroma italijanska knjiga. Na nemških državnih zborih so čuli novi evangelij odposlanci notranjeavstrijskega plemstva in se prepričali, da obeta plemstvu razven duševnih tudi največje gmotne koristi; na nemškem severu in na italijanskem jugozapadu so lahko zvedeli zanj trgovci; od jugozapada so prihajali v raznih službah duhovniki; lutrovske knjige so se vtihotapljale, in glasne prepovedi državne oblasti so naklajnale pozornost vseh slojev novim naukom.

Izgleda, da ste se srečali l. 1525. na slovenskem jugu severna in jugozapadna smer reformacijskega vpliva.

In naključilo se je, da so se našli med menihi in posvetnimi duhovniki prvi možje, ki so pokazali Kranjcem Lutrov nauk v konkretni obliki: nekateri menihi so se sami odvezali obljub in pobegnili iz samostanov; na Lukeževo so čitali v cerkvi istega imena oglejski arhiduhovnik in njegovi spremljevalci lutrovske maše brez kánonov; na Gorenjskem pa je oznanjevalo nekaj „ponosnih popov in kaplanov... na prižnici in drugod zoperne stvari, ki pospešujejo bolj razdvojenost, nemir in upor, nego edinost“. Tiste „zoperne stvari“ so bile pač zelo podobne zahtevam 12 artiklov, kjer so opredelili pod vplivom „evangeljske svobode“ nemški kmetje svoje želje, in ki so morali preko Koroške in Štajerske najti pot tudi na Kranjsko. „Evangeljska svoboda“ je že imela med gorenjsko nižjo duhovščino prepričane pristaše, ki so priznali kakor njihovi nemški kolegi iz mržnje do bogatih prelatov tudi slovenskim kmetom pravico, da čuvajo in razlagajo „božje pravo evangelje“, nastavlajo in odstavljajo župnike, dajejo „za vzdrževanje župnika, podporo potrebnim ter zmanjšavo davka“ le žitno desetino, ter pridigali, da tudi slovenski kmet na podlagi „božjega prava“ ni dolžen tlačaniti, ali da ima ravno tako pravico do divjačine kakor grajščak. Ti „ponosni popi in kaplani“ so pomagali vneti slovenske kmete za socijalno revolucijo. S to in tudi najbrž že z „versko

svobodo“ so simpatizirali ljubljanski meščani, ki se niso hoteli udeležiti oboroževanja proti upornikom. Plemstvo je stalo v istem taboru glede odpora proti socijalni revoluciji in kmečkemu tolmačenju „božjega prava“, a še v različnih taborih po svojem mišljenju o verskem prevratu: Korošci so kazali nekaj indiferentizem, Štajerci so odločno zahtevali razlago „čistega evangelija“ in videli povzročitelje nemirov v katoliških duhovnikih, češ, kmet meni, da mu duhovščina noče razlagati čiste in jasne besede božje; Kranjci so še bili vneti branitelji stare vere ter so zahtevali za reformatorske duhovnike eksemplarično kazen.

Število luterancev je rastle in sledeča leta so agitirali po slovenskih krajinah z javno besedo, polaganim opuščanjem katoliških ceremonij in tistim posebnim aparatom XVI. stoletja: kaplan v Celju je nehal izpovedovati in za duše moliti, njegov kolega se je nehal postiti; menih je ubežal bogvekam, izbral si je družico in prišel v obleki steklarja v Marenberg; ubežni menihi so se skrivali tudi po škalski dolini; „Kdor časti mater božjo, zakrivi toliko, kakor če bi častil hudiča“; v Šoštanju je izjavil privatni kaplan, ki se je bil že tudi oženil: „Ako zvoni k maši, zadelajte si ušesa!“ Kralj je menil, da ima v zakupu vest vseh državljanov, ter jih je priganjal z državnimi odloki k postu ali velikonočni izpovedi, plemstvo je pa mislilo, da je odgovorno za

vero svojih podanikov ter je skušalo njihovo bogoslužje spraviti v sklad s svojo vestjo: Kristof iz Ivnice je pregledoval kmečke testamente, in če je našel v njih darila za cerkev, ni pustil, da se jih izroči; drugi plemiči so prepovedali, da bi kmetje hodili k maši, najemali cerkven pogreb ali plačevali cerkvi desetino; pl. Althauseric pri Šoštanju je kmete silila, da morajo hodit poslušat njenega lutrovega kaplana, in duhovnik, ki je čital njenim kmetom mašo, ji je moral plačati gol-dinar kazni. Sodnik v Šoštanju je javno pozival, da se ne sme maševati; 70 Slovenjgradčanov je sprejemalo v privatnih hišah od svojega predikanta obhajilo, katerega je delil z besedami: „Vera, ki jo imaš v smrt Jezusa Kristusa, pelji te v večno življenje!“; ko so istega predikanta zaradi nemirov v Gradcu obesili, je glosiral obsodbo nek Slovenjgradčan z besedami: „Bolje bi bili storili, če bi bili obesili kralja Ferdinanda“: Radgončani so se norčevali s katoliških ceremonij ter nosili na pustno sredo na čelu procesije križ s slaninko... V Slovenjgradu so tudi tržanke pridigale „čisti evangelij“. Nič drugače ni bilo na Koroškem in Kranjskem, kjer je deloval zlasti v Ljubljani živahen krog luterancev, med njimi Matija Klombner, posestnik in pisar stanovskega sodišča. Zraven luterancev je že nabirala tudi sekta prekrščencev po Slovenskem pripadnikov.

Dalje sledi.

na posojilniškem, ampak še toliko bolj na gospodarskem združnem polju!

7. Pouk o zavarovalnicah je za kmeta velike važnosti. Ne samo zavarovalnice proti ognju in toči, ampak še bolj živinske zavarovalnice posameznih občin, naj bodo predmet vsestranskega premotrivanja!

8. Kmetijske podružnice so prava stanovska organizacija kmeta, od katere ima ta pričakovati še obilo koristi! Pojm kmetijskih podružnic je treba večkrat razjasniti in kazati na dobiček, ki ga uživa kmet-član od njih.

9. Kmetijske razmere v drugih naprednih deželah, njih vpliv na našo kupčijo, uvoz in izvoz so zanimiv predmet vsakemu napredujočemu kmetovalcu!

10. Higiena in nekoliko iz živinozdravništva, četudi le bolj v skromnem obsegu, spada tudi v okvir praktičnega znanja.

11. Risanje in umevanje primitivnih stavbnih črtežev prihrani kmetu marsikateri groš in ga varuje pred nepremišljenimi, neprikladnimi stavbami. Kmečke stavbe brez pravega detajliranega stroškovnika so že marsikoga pokopale!

12. Šola, bodisi strokovno ljudska ali nadaljevalna, ima uvajati gospodarja v kmetijske strokovne knjige in kmetijske strokovne časnike. Če se bo to temeljito uvaževalo, bodo kmetijske strokovne knjige, ki jih izdaja družba sv. Mohorja pri našem kmetu več čitane kot pa so doslej. Kmet mora priti do zavesti, da nikdar dosti ne zna, da se mu je vedno naobrazovati in uvaževati razne skušnje in iznajdbe kmetijskih veščakov!

Ne osmelim se nikakor s tem trditi, da bi bila s tem že snov, ki bi se naj nudila bodočim kmetiškim gospodarjem, izčrpana, kajti to in ono bi se še utegnilo primakniti in jaz tudi ne trdim, da bi to že bil vzor splošnega učnega načrta, kajti to je le majhen poiskus, ki ima namen to vprašanje spraviti na površje in ga vsestransko, stvarno premotrivati. Več ljudi več ve in več zna! Dozdeva pa se mi vendar, da moramo kmetijsko vprašanje zopet spraviti v ospredje, kajti s tem, da smo si priborili kmetijsko šolo v Št. Jurju, še naše delo ni storjeno!

Sedaj pride še nekaj, s čimur pa se gotovim ljudem ne bodem nič kaj prikupil! Kakor že v uvodu rečeno, so za ta pouk, če bi se naj poučeval v ljudski šoli, edino primerni zadnji dve starostni leti učencev, ko so postali ti nekoliko zrelejši in resnejši. Praksa na vrtu, njivi, travniku, sadovnjaku, trsnici, hmeljišču se da izvrševati edino v polletni dobi, ko so rastline v svojem življenju. Vsled tega bi morala **odpasti poletna oproščenja na deželi popolnoma**, sicer je bolje, da se pri sedanjih razmerah opusti do cela to vprašanje. Kajti zahteva uvedbe kmetijskega pouka v ljudsko šolo je potem ljudstvu le pesek v oči.

Splošna naobrazba se ljudstvu ne sme krčiti, ljudstvo doslej pri osemletni šolski dobi ni žnalo preveč, prihodnost bo pa od njega ne samo toliko, ampak še več zahtevala! Kričati o naobrazbi ljudstva, potegovati pa se zraven na žive in mrtve za skrajšanje šolske dobe, je humbug, očitno sleparstvo!

(Konec prih.)

Štajerske novice.

— Klaverno bramabarzira „vahtarica“ vsled prodaje hotela Terscheck, da bi Nemci vse žrtvovali, da bi ostal

ta hotel v nemških rokah (Kdo? Rakuschn se menda ne bo zmiraj ljubilo), da je to hud udarec za „nemško“ stvar v Celju, da ni v celjski zgodovini tako obsojanja vrednega dogodka, da bi prodal občinski svetnik nemškega mesta Celje svoj hotel slovenskim klerikalcem in slednjič, da bo treba vsako prodajo Slovincem zabraniti in resno pregledati svoje vrste... Le pregledjte te svoje vrste! Videli bodele celo vrsto ljudi, ki bi se niti trenutek ne branili zatega mamona, četudi iz — slovenskih rok. Morda bi začeli z naštevanjem imen? Magistrat, ki bi se ne branil slovenske okr. podpore za vodovod v znesku čednih 80.000 kron; potem ona neomajna opora celjskega „nemštva“, ki je nedavno tega iskala pri slovenskem denarnem zavodu denarja, pa ga — ni dobila, in tako naprej. „Vahtarica“ že kliče vse avstrijsko nemštvo na pomoč; no, ne verjamemo, da bi hoteli zunanji Nemci lečiti „Wipfel-dürre“ v Celju; bi bil zavržen denar. Zato heil deutsch-Cilli!

— Zvišanje aktivitetnih doklad v Celju. Kakor se poroča, bodo s 1. sept. 1908 zvišane aktivitetne doklade državnih uradnikov, profesorjev, učiteljev in raznih slug v Celju iz 4. v 3. razred. To povišanje bo znašalo pri 11. pl. razr. 72 K, pri 10. pl. razr. 96 K, pri 9. — 120 K, pri 8. — 158 kron, pri 7. 161 K, pri 6. — 194 K.

— Zrelostni izpit je bil v soboto na celjski veliki gimnaziji dovršen. Napravili so ga še poleg zadnjič naštetih sledeči gg. abiturijenti: Ciril Žižek, Kolterer Franc, Korent Juro (z odliko), Polak Franc (z odliko), Šmiding Friderik, Šušterič Josip in Vizjak Albert.

— Sokolski zlet v Hrastnik. Pišejo nam iz Hrastnika: Sokolski zlet v Hrastnik je bila krasna prireditel. To čnjem iz vseh ust. Nek star mož se je izrazil, da kaj takega še Hrastnik ni videl! Našim nemškutarjem se je sijajno dokazalo, da je Hrastnik slovenski! Sprejem došlih sokolov na kolodvoru je bil dostojen in prisrčen; sprejeli ste jih hrastniška in trboveljska požarna bramba ter godba „Pazniškega in delavsk. podp. društva“. V imenu občine je pozdravil drage goste podžupan g. Ivan Kramar, v imenu hrastniških Slovincov g. jurist Roš, v imenu požarnih brambovcev g. Alb. Kramar. Odzdravil je starosta celjsk. „Sokola“, g. dr. J. Karlovšek. Nato pa je šel celi spreved v slavnostno okrašen Hrastnik, v katerem so vihrale slovenske trobojnice in je pozdravljalo došle 5 slavalokov z raznimi lepimi napisi. Pri hiši konsumnega društva so postavili slavalok rudarji z napisom: Borilcem svobode nazdar! Rudarji. S hiše je poleg rdeče zastave veselo vihrala slovenska trobojnica — v znak, da čuti hrastniško rudarstvo narodno! Lepo je sprejelo hrastniško narodno ženstvo sokole: z mosta rudniške železnice je letelo na nje cvetje, šepki in lipovi venci. Zastav je bilo v sprevedu 5: obeh požarnih bramb in vseh treh sokolskih društev Brežice, Celje, Zagorje. Pred javnim telovadnim nastopom je krasno razložil zbranemu mnogobrojnemu občinstvu starosta slov. sokolske zveze g. dr. Oražen pomen sokolstva in navduševal zbrane Hrastničane in Trboveljčane k ustanovitvi lastnega „Sokola“. Nastopilo je dvakrat pri prostih vajah 21 sokolic iz Zagorja, katerih telovadba je izzvala bučen aplavz, in 40 sokolov. Telovadilo se je tudi izborna na orodju. Pozneje se je razvila živahna ljudska veselica. Pohvaliti moramo posebno vrlo godbo, ki je vstrajno in neumorno svirala. — Nemškutarji so bili mirni; le zvečer, ko je odhajal vlak na Zidani most in

Celje, so pri Drstvenškem presunljivo žvižgali. Pokazali so nam vsaj, kako zelo jih je jezil zmagonosen pohod sokolov po Hrastniku in kako zelo nas more zadovoljevati uspeh zleta; posebno zadovoljstvo pa mora še navdajati vrle in neutrudljive aranžerje!

— Pri abiturijentskem sestanku v „Skalni kleti“ dne 25. t. m. je nabral abiturijent Franc Hrašovec 30 K za družbo sv. Cirila in Metoda.

— Umrli je v Št. Petru v Sav. dol. v četrtek ob 12. uri opoldne gđc. Malči Kosu iz Dobertešjevasi. Rajnka je bila v izgled drugim dekletom in članica tukajšnjega izobraževalnega društva. N. v m. p.!

— Okrajni odbor Šmarje in tudi kmetijska podržnica Šmarje sta storila potrebne korake na pristojnih mestih, da dobe vsi vsled suše prizadeti posestniki odpomoč. Posebno sta pa oba zastopa vnovič tirjala, naj se posveti pri tem največja pozornost tistim občinam okraja, ki so bile že prej in dne 19., 20. t. m. po toči preobčutno prizadete. Kar je suša še pustila v miru (grozdje, sadje) vzame pa toča. Beda, huda beda nam preti! Zdatna odpomoč mora priti!

— Požarna bramba v Šmarjah si je postavila v proslavo 60 letnega vladanja našega cesarja nov gasilni dom; spominska plošča na njem bo to oznanjala še poznim rodom. Dne 9. avgusta bo novi dom blagoslovljen, plošča odkrita. Ta dan bo za Šmarje veliko slavlje patrijotičnega značaja. Povabljeni so nanj vsa bratska društva, ki so v štajerski slovenski zvezi požarnih bramb in teh je nad 30, kakor tudi vse od blizu in daleč, kar patrijotično čuti. K stroškom te slavnosti je sklenil trški občinski zastop prispevati s 30 K. A v Izraelu je nad tem vik in krik, češ za krokanje se da podpora! Izrael, pomni, ne za krokanje, ne za kapljo pijače nam gasilec, le za dostojen izraz patrijotičnega čustvovanja se rabi in vporabi teh 30 K, kakor vsak znesek, ki se za to slavnost našemu društvu da. Po njihovah delih jih bomo sodili — nas po naše slavnosti!

— VII. poročilo „Južnoštajerskega hmeljarskega društva“ v Žaleu, dne 25. julija 1908. Od našega zadnjega poročila je sicer deževalo, vendar premalo; mokrota je rastlino pospeševala v rasti, vendar je poznemu hmelju izdaten dež neobhodno potreben. Obiranje goldinga se je že pričelo tu in tam. Tuji kupci so vže došli.

Društveno vodstvo.

— Konjerejska zadruga za povzdigo konjereje se misli ustanoviti za Brežice in okolico.

— Imenovana sta okr. glavarjem višji okr. komisar Franc Bouvard in namestniški tajnik pl. Lorang.

— K bojkotn hotela „Avstrija“ v Slov. Bistrici hujska javno tuk. „vahtarica“. Ali bi ne bilo možno vračati v Slov. Bistrici milo z dragim?

— 40.000 K za Haloze. Nemški graški listi vedo povedati, da je vlada že nakazala štajerski namestnji 40 tisoč kron za gradnjo cest po Halozah; to bi naj pripomoglo ljudem do zasluzka, da bi bili rešeni najhujše sile.

— Šolska mladina na Frankolovem uprizori dne 15. avgusta v proslavo 60 letnice vladanja presvetlega cesarja Adamičevega spevoigro: Slava cesarju Fr. J. I.! — Učiteljstvo frankolske šole vabi vse prijatelje šolske mladine k obilni vdeležbi.

— Družbi sv. Cirila in Metoda je poslala gospodična Jelica Omulec v Ormožu 5 K, katere je nabrala v gostilni gospe Gomzičeve po prvi skupni pevski vaji za koncert, ki se bo vršil 9. avgusta v prid naši družbi. Hvala!

— V nedeljo, dne 2. avgusta na Okrešelj! V počast velikemu prijatelju Savinskih planin Frischaufu in v povzdigo turistik je zgradila „Savinska podružnica S. P. D.“ na Okrešlju krasno enonadstropno planinsko zavetišče, ki nosi ime „Frischaufov dom“. V nedeljo, dne 2. avgusta bo ta dom odprt in blagoslovljen; naj bi tedaj pohiteli vsi planinci iz Celja, Savinske doline in obširne Sp. Štajerske na Okrešelj! Poleg naravnega užitka bi objednem počastili s tem vrlo Savinsko podružnico, katera se ni ustrašila ne truda ne žrtev za zgraditev novega planinskega doma. Z železnico se vozite do Rečice, potem pa z vozom celo do Solčave, odkoder je na Okrešelj peš le 3 in pol ure. Opozarjamo na krasoto Logarske doline in divno Rinko! Treba je seveda odriniti že v soboto na pot. Planinski pozdrav!

— Otvoritev „Frischaufovega doma“ na Okrešlju dne 2. avgusta. Iz Gornjegagrada nam brzojavljajo: Škofijstvo je dovolilo mašo pod milim nebom. Bral jo bode katehet g. Mlakar iz Ljubljane. Pripravlja se velika slavnost pri otvoritvi doma, za katero se je priglasilo že zelo mnogo turistov in turistk.

— Dvoje lončenih figur, palčkov je ukradel nekdo s šolskega vrta nemške šole v Sevnici ob Savi. Ena je bila ukradena že lansko leto.

— Celjski Nemci hočejo ustanoviti obrtno hranilnico in posojilnico. Zato bodo napravili na Veliko gospojnico veliko slavnost na glaziju.

— Nesreča na železnici. Dne 24. t. m. je na postaji Pragersko zapeljal stroj brzovlaka v lokalni vlak Maribor—Ptuj, ki odpelje ob 1'40 iz Maribora. Zadnji voz je popolnoma strlo, jeden voz vrglo s tira, druge vozove več ali manj poškodovale. Potnikom se razven nekaj lahkih poškodb ni ničesar zgodilo. Krivda zadeva baje strojevodjo.

— Zrelostni izpit je napravil na varaždinski veliki gimnaziji g. Anton Novačan iz Trnovelj pri Celju.

— Slovenska požarna bramba pri Novicerkvi. Pri Novicerkvi blizu Celja se ustanavlja požarna bramba. Po hudem boju se je tamošnjim rojakom posrečilo doseči slovenski poveljni jezik. Mlada požarna bramba ima že svojo brizgalno. Ustanovila se bo s posebno slavnostjo, o kateri še bomo spregovorili.

— V Št. Jurju ob Jnž. železnici je nanovo nastavljen kaplan gosp. Iv. Bogovič.

— Justičnim in zdravstvenim svetnikom bodo imenovani ob jubilejnem letu vsi odvetniki oz. zdravniki, ki že 25 let izvršujejo svoj posel in imajo mnogo zaslug.

— Cene živine v Gradcu dne 23. julija. Na sejm je bilo prignanih vsega skupaj 1714 glav. Cene padajo, zlasti pri slabši živini. Plačevalo se je za 50 kg žive teže: pitani voli 36—40 K (izjemoma 42 K), napol pitani 30—35 K, suhi 27—28 K, za pitanje 27—30 K, pitane krave 25—32 K, napol pitane 20—24 K, suhe 13—18 K, biki 24—34 K, mlade molzne krave (do 4. teleta) 24—28 K, starejše molzne krave 20—23 K, breje 20—25 kron. Največ so pokupili Zgornještajerci (312 glav) in Tržačani (244 glav).

— Dobrnske toplice je obiskal v sredo popoldan štaj. dež. namestnik grof Clary s soprogo.

— Krajevno gospodarsko razstavo v Kromeriju na Moravskem obišče tudi nadvojvoda Fr. Ferdinand.

— Gostilničarska zadruga za mariborski okraj je sklenila na svojem prvem (!) občnem zboru od ustanovitve l. 1901 (!), da se toči pivo

do Novega leta po 44 vin. liter; medtem pa naj gledajo gostilničarji, da se rešijo pivovarnarjev, ki so v kartelu, da bodo pivo jemali ceneje od nekarteliranih pivovarnarjev in ga tudi ceneje točili. Tudi se je sklenilo sezidati dvojne skupnih ledenic, da bi ne trebalo jemati leda od pivovarnarjev. Ker se vsi slov. gostilničarji v okraju ne postavijo trdno na noge v zadrugi, je ta seveda nemška.

Druge slovenske dežele.

— „Kat.-pol. in gospod. društvo za koroške Slovence“ je sklenilo na svojem občnem zboru v Celovcu, kakor posnemamo po „Miru“ ostre resolucije proti sedanjim razmeram pri koroških sodiščih, nadalje je zahtevalo slovenskih šol za slov. Koroško, slov. uradne tiskovine, vrnitev tistih šol, ki jih je pokupil „Schulverein“ in izpit v slov. jeziku pri maturi na srednjih šolah. Predsednikom društva je izvoljen dr. Brejc.

— Kočevska gimnazija se ponaša s pripravnico, ki šteje — 4 dijakov. Za teh par „nemških“ fantov se pri nas izdaja državni denar! In kranjski klerikalci, ki imajo sedaj tudi deželni šolski svet v rokah, k temu — molčijo.

— Ukradla sta dva uzmoviča minuli torek ponoči posestniku Jermanu v Novem mestu na Dolenjskem 300 K. O tatih ni nobenega sledu.

— Umrl je v kranjski deželni blaznici na Studencu klerikalni akademik Ant. Škerbec.

— Ustrelil je preteklo nedeljo Ferdinand Sturm na Viču pri Ljubljani velikega jastreba, ki meri čez peroti 1 m 45 cm. Po barvi, glasu in krempljih je docela podoben planinskemu orlu.

— Nemška banka v Trstu. Nemci nameravajo v Trstu osnovati veliko nemško banko, da bi se bojevali proti slovanskemu kapitalu in njegovemu vplivu v Trstu. Hinc illae lacrimae — od tod tedaj tisto čivkanje in javkanje po nemških listih, da je — Trst v nevarnosti. Saj ga menda Nemci še ne reklamirajo zase? Nam se zdi, da.

— V Lipl pri Vrbi na Koroškem so zmagali pri obč. volitvah nemškutarji. To je v kratkem času že druga občina, ki je padla v nemške roke.

— Županom v Vojskem je bil izvoljen g. Franc Obljubek, dosedanji župan in deželni poslanec goriški.

— 32 let že gori v zagorskem premogokopu. L. 1876. se je namreč vnelo neko premogovo polje, katero so pa na to zaprli in zazidali. Sedaj so odprli to polje in upajo, da ogenj premagajo, ker jim je močen vodovod na razpolago.

Svetovne vesti.

— Lov na sardele v Dalmaciji. Lani so nalovili dalmatinski ribiči preko 136 milijonov sardel. V Dalmaciji obstoji 20 tvornic za sardele.

— Pomiloščenje v Črni gori. Knez Nikolaj je pomiloštil zaradi bomb na smrt obsojena Gjulafća in Vojvodića.

— Avstrijski vohun. V Sofiji so zaprli ogrskega žida Goldsteina, ki je sicer opravljal gostilničarsko obrt, pa je na sumu, da je vohunil za Avstrijo.

— V vlak bolgarskega kneza Ferdinanda je na postaji Palanki nekdo vrigel debel kamen, ki je razbil šipo na oknu in ranil kneževga adjutanta.

— Stavka osobja parobrodne družbe „Ungaro-Kroata“ v Reki je končana. Vodstvo družbe je dovolilo draginjske doklade.

— Za 400 tisoč kron dragocenega kamenja in okrasja so pokradli neznan tatovi v dvorni palači egiptovskega podkralja.

— Iz ljubosumnosti je zaklal z ostrim bodalom uslužbenec dunajske elektr. cestne železnice Prašinger v nekem restorantu v Ustju na Češkem najprej svojo ljubico, neko ločeno ženo, nato pa sebe.

— Pet tisoč analfabetov. V trenčinskem slovaškem okraju je 5000 otrok, ki bi imeli hoditi v šolo, a zbog pomanjkanja šol letajo po cestah, ker na Ogrskem imajo za razne parade slavnosti in nepotrebne reči dovolj denarja, ali za ljudski poduk zmirom premalo. V sami Budimpešti je nekoliko tisoč otrok, ki ne morejo hoditi v šolo radi tega, ker je v mestu malo šol. Potem pa se Mažarsko šteje med omikane države.

— Prva odvetnica na Ruskem. Iz Petrograda se poroča, da prva odvetnica na Ruskem, Čehinja Janina Podomska je bila sprejeta v moskovsko zvezo odvetnikov. Odvetnica je izvrstno napravila vse državne izkušnje.

— Požar v petrolejevih vrelcih pri Boryslavu na Gališkem je še le sedaj pogašen. Trajal je od 4. do 23. julija.

— Nemško-avstr. kmečka zveza, v Pragi je priobčila izjavo, v kateri najodločnejše protestira proti „Slovanom prijazni“ politiki avstrijske vlade.

— Mednarodni kongres trgovsko-obrtnih zbornic, trgovskih in industrijskih društev se vrši od 5. do 10. septembra v Pragi.

— Knez Eulenburg in red „črnega orla“. Red „črnega orla“ je najvišji pruski red. Dobil ga je tudi znani knez Eulenburg. Seveda se sedaj pruski gospodje bojijo, da bi ne bilo ravno posebno častno za red, ako ga ima tudi — Eulenburg. Zato ga je dal sedaj cesar Viljem nazaj zahtevati, češ, da Eulenburg nima več primerne mesta, kjer bi bi znake reda shranjeval.

— Poneveril je pri hranilnici v Miškolcu na Zg. Ogrskem višji knjigovodja Farkaš 133.000 K. Farkaš je pobegnil v Ameriko. Škodo pokrije ravnateljstvo iz lastnega žepa.

— Čeden katehet. Katehet na ljudski šoli v Miljah na Primorskem Mazzarini je bil obsojen pred okr. sodiščem v Kopru zaradi nenravnih dogodkov s šolaricami k 4 tedenskemu zaporu. Kmalu res ne bo varno puščati deklet k pouku takih „vzgojiteljev“.

— Huda nevihta s točo je razsajala v terek zvečer in ponoči po Hanoveranskem na Nemškem. Toča je napravila ogromno škodo, strela je ubila več ljudi po vaseh.

— Češko obrtništvo priredi v dnevih 15., 16. in 17. avgusta v Pragi velik manifestačni shod. Govorilo se bo o starostnem in invaliditetnem zavarovanju obrtništva, o obrtniški zakonodaji vobče, nadalje o maloobrtniškem kreditu in o obrtniškem tisku. O teh vprašanjih bi moralo spregovoriti tudi slovensko obrtništvo.

— Izseljevanje v Ameriko. Letos se je v prvem polletju izselilo v Ameriko preko Hamburga in Bremena le 55.000 oseb napram 241.000 lanskega polletja. Vsled tega grozi nekaterim parobrodskim družbam gospodarski polom.

— Prebivalstvo Nemčije šteje sedaj 63.017.000 glav. V primeri z lanskim letom se je pomnožilo za 920.000 glav. Od l. 1870. sem se je pomnožilo prebivalstvo Nemčije za 22. milijonov glav.

Politični pregled.

Turčija — ustavna država.

Poročali smo o naraščajočem mladoturškem gibanju v Macedoniji, katero ima zlasti med častniki najtrdnjšo oporo. Častniki so se začeli resno puntati, odpovedovali se pokorščino, nekaj „izdajalcev“ je bilo pomorjenih, vojaška posadka v Monastirju se je uprla — to so na kratko povedani dogodki prvih dni minulega tedna. Sultan je uvidel, da z vojaško silo ne more potlačiti tega vojaškega upora, ker so ga slabe skušnje poučile, da vojaki nočejo vzdigniti orožja nad svoje tovariše in uporne mladoturške častnike. Zato je poslal v Monastir maršala

Osman pašo brez vojakov, da bi na stari način pomiril uporno vojaštvo deloma z denarjem, deloma z obljubami. Toda niti denar niti obljube niso vplivale. Nasprotno: v četrtek je vdrl Niazí-bej z nekoliko tisoč upornega vojaštva iz Resne v Monastir in odpeljal Osman pašo, ne da bi se prelivala kri. Uporni častniki so bili hipoma gospodarji v Resni, Monastirju, Skopljah in Bitolju; premagati bi jih bilo tem težje, ker so imeli precejšnjo armado za seboj. To je napravilo v Carigradu tolik utis, da je po ministerskem svetu v petek proglasil veliki vezir Said-paša v sultanovem imenu ustavo iz l. 1876. V naslednjem nekaj važnejših poročil:

Carigrad, 24. julija. Ustava iz leta 1876. določuje senat, čegar člane imenuje sultan, in državni zbor, katerega državljani izvolijo. Ima pa državni zbor le pravico določiti in odobriti proračun, v vseh drugih državnih zadevah ima le posvetovalen glas. Ustava določa vsem podložnikom turške države versko svobodo in državno enakopravnost, nadalje določa pokrajinske, okr. in občinske odbore za upravo domačih zadev. Sedanja ustava je bila že enkrat proglašena 23. decembra 1876. in prvi turški državni zbor je bil odprt 19. marca 1877. Vendar pa je sultan na hujskarijo Staroturkov razpustil kmalu državni zbor in sledila je nesrečna vojska z Rusijo ter zasedanje Bosne in Hercegovine po Avstriji. Zanimivo je tudi, da je potlačil ustavno gibanje v letu 76/77. ravno isti Said-paša, ki je sedaj kot veliki vezir proglasil ustavo.

Carigrad, 24. julija. Takoj po proglasitvi ustave, katera se je zgodila v krogu ministrov, so raznesli uradniki vest po celem mestu. Velike množice ljudstva so šle iz vseh mestnih delov pred sultanovo palačo in navdušeno klicale sultanu „slava“. Na vseh javnih poslopih so razobesili zastave, turške bojne ladije so bile vse okrašene z zastavami. Zastopniki tujih držav so prišli drug za drugim k velikemu vezirju povpraševati, kako in kaj je z ustavo.

Carigrad, 25. julija. Sultan se je do zadnjega hipa branil proglasiti ustavo. Zadnji čas je bil sploh tako tako nezaupen, da je celo svoje najzvestejše služabnike z revolverjem v roki sprejemal. Zlasti se sultan boji zategadelj, ker se ne more zanašati popolnoma niti na svojo telesno stražo. — Proglasitev ustave ni vzbudila navdušenja in veselja le v Carigradu, temveč po celi Turčiji. Oblasti so že dobile okrožnico, da delajo priprave za volitev.

Atene, 25. julija. Poročila iz dobrih virov pravijo, da je nastalo v Macedoniji pomirjenje. V Seresu se je proglasila ustava pred 15.000 ljudmi; navzoča je bila duhovščina vseh treh veroizpovedanj. Ob velikanskem akklamiranju so se poljubili pred ljudstvom grški metropolit, mohamedanski mufti in bolgarski pop.

Petrograd, 25. julija. Oficijelni ruski krogi simpatično pozdravljajo novo turško ustavo. Drugega mnenja pa so ruski časniki. „Novoje Vremja“ je mnenja, da položaj kristjanov z zmago Mladoturkov ni nikakor boljši in govori o možnosti turško-bolgarske vojne.

Carigrad, 25. julija. Razmere v sultanovi palači so docela zamotane. Sultan namerava odstopiti, da bi mu nasledoval kateri njegovih sinov. Postavni naslednik je pa njegov brat Mohamed Rešad efendi, katerega pa skrbno stražijo. — Novi veliki vezir je pozval majorja Niazija v Resnem, naj se uda, objednem je pa proglasil odstranitev cenzure in skrivne policije ter oproščenje političnih jetnikov.

Drobne politične vesti.

Praško razstavo je obiskalo 300 odličnih Poljakov; praški Čehi so jim napravili sijajen sprejem.

Prihajajo poročila, da mislita Rusija in Anglija napraviti z oboroženo roko v Perziji mir. Te vesti vzbujajo veliko senzacijo.

Bolgarska vlada odločno zanika, da bi mislila vsled nepričakovanega prevrata v Turčiji mobilizirati svojo vojsko.

Ruski delegati praške konference so bili v Lvovu nad vse sijajno sprejeti. Počastnega banketa se je udeležilo mnogo poljskih velikašev; vsi govorniki so poudarjali potrebo rusko-poljskega sporazumljenja.

Londonski list „Daily News“ poroča, da sta sklenili Danska in Švedska zvezo za obrambo in skupno postopanje v kaki vojski. List ne izključuje, da se pridruži tudi Norveška.

Predsednik francoske republike Fallieres je bil v Stockholmu nad vse slovesno sprejet.

Minister Korytovski izdeluje na Semmeringu državni proračun za leto 1909. Nastale pa so težave z železniškim ministrom; finančni minister hoče črtati celo vrsto izdatkov za železnice.

Na Dunaju miruje vse politično življenje; poslanci in ministri so se razšli na vse kraje. Ministerski predsednik pride tudi letos na Kranjsko.

Pomanjkanje krme.

Vsled neobičajno hude suše grozi letos vsem slovenskim živinorejcem pomanjkanje krme. Navadno se pri mejo živinorejci ob takih prilikah — zlasti delajo to letos — najpriprostejšega in po njihovem mnenju najboljšega sredstva: prodati živino! Prodati, četudi po sramotno nizki cenil Kaj čuda, da padajo cene živini na celi črti. Kmetje pa ne pomislijo, da boče drugo leto skoraj gotovo več sena in krme in tedaj bodo zopet živino kupovali: cene bodo neizmerno visoke. Na tak način zgube dvakrat svoj denar: stara resnica je, da s tega navadno ne nastane ničesar drugega kakor dolгови. Saj, hvala Bogu, denarnih zavodov imamo že precej: denar je na razpolago. Samo, kdo ga bo vračal? O drugih slabih posledicah nepremišljene in prenaagliene prodaje živine niti ne govorim, n. pr. kje bo vzel kmet gnoj za svoje polje, ako nima živine?

Ne rečem nič, s slabo in malovredno živino letos le proč. Dobro in dobičkanosno živinčje pa mora v hlevu ostati, saj tvori podlago kmečkega življenja in blagostanja. Dovolj je, da zadene kmetovalca letos slaba letina in pomanjkanje krme: ali se naj še reši tudi svoje dobre živine?

Da, to je lepo govorjeno, obdrži si svojo živino! Pa kako? Živina ne sme trpeti lakote, drugače je uničena. Imamo torej rešiti vpranje, kako morda ohraniti živino, četudi ne morda debelo in zrejeno, pa vsaj v dobrem, zdravem stanju, dokler ne bo paše in nove krme v izobilju. Obeta se državna podpora, odpis davkov in tako naprej; znano pa je, da je vse to le malenkostno in da leži rešitev kakor povsod tudi tukaj le v samopomoči. In nekaj nasvetov k samopomoči hočem v naslednjem podati.

Predvsem bo treba varčevati do skrajnosti. No k temu ne bo treba posebej opominjati. Toda dostikrat kdo zapravlja nevedoma. Veliko zapravljanje krme je način, kako se pri nas polaga zelena krma. Skoraj v vsakem hlevu lahko vidiš, kako živali pojedjo pri dolgosteblati zeleni krmi le cvetje in listje, stebila pa puste ležati. Ali kako goveja živina z dolgosteblato krmo v gobcu preganja muhe in

nastilja z njo tla. To se godi zmiraj in tudi sedaj ob pomanjkanju krme. Sila je za krmo — in vendar je leži dobršen del v gnoju! Kako dobro bi bilo, ako bi ležala ta zapravljen krma kot seno v kozolcu ali na hlevu.

Krme bi pa ne bilo v gnoju, ako bi se kmet odločil vso zeleno krmo rezati v prilično poldrugi decimeter ali morda še krajšo rezanico, da bi je živina ne mogla tako zlahka po nepotrebnem razmetavati. Sicer pa zapravljiva vsakdo, kdor v sušnih letih krmi le z zeleno krmo. Zelena krma vsebuje sila veliko dušika, veliko več kakor ga morejo živali porabiti zase: tako leze celo bogastvo na dušiku pri gobcu v živali pri repu pa brez koristi zopet iz živali. Ali bi ne dosegel istega cilja, ako bi med rezanico zelene krme primešal rezano slamo? Živali rade žro to rezanico in prihraniš si četrtino zelene krme, katero lahko spraviš kot krmo ali otavo čez zimo.

Vendar pa se nam ne gre v prvi vrsti za zeleno krmo. Kadar se začne pravo pomanjkanje, takrat navadno o zeleni krmi ni ne duha ne sluha. Nastane tedaj nujno vprašanje: kako nadomestim seno in otavo? Česar nimam, tega ne moreš dati. Ako nimam sena, da bi krmil živino z njim celo zimo, moram poseči po slami. Vendar pa bo treba letos tudi s to varčno gospodariti. Zato letos ne bomo smeli nastiljati s slamo. Poiskati si bodemo morali žaganico, listje iz gozda, smrekovino in šoto, katero dobimo lahko precej po ceni. Cenejša pa je na vsak način ko slama. Seveda bo treba varčno nastiljati in skrbeti po hlevih za red in snago. Morda bo našel ta in oni gospodar, da bi bilo dobro in s stališča varčevanja stetje primerno nekoliko popraviti tlak v hlevu in pa odvodnice za mokroto.

Na ta način si še lahko marsikje prihranimo precej slame za krmiljenje. Mnogi pa itak že krmijo s slamo tudi druga leta. Zato veljajo sledeče vrstice enim in drugim, za letos in za prihodnja leta. Mnogo slame seveda nobeni živali ne koristi. Vsaka krava in odraslo govedo vobče, rabi dan zadnem 9—10 kg krme v želodcu, da je sito. Toliko slame pa ne bo nobena živali prostovoljno požrla. Zategadelj nam ne preostaja ničesar drugega kakor da slamo živalim osladimo, da je more nekoliko več požreti in lažje prebaviti.

Za tako oslajenje imamo več načinov. Temeljno pravilo je menda že vsem živinorejcem vsakdanje: slamo polagajmo le rezano. Seveda, to ne zadošča. Delomá bo celo zmanjšana okusnost krme, oziroma slame, ker si živali ne bodo mogle izbirati okusnejših delov kakor lahko to store pri dolgi slami. Zatorej je treba storiti še nekaj več. Sledeča sredstva niso nič nenavadnega ali umetnega; skusili in znašli so jih živinorejci sami, v slabih časih se pač človek zmiraj spomni na nje.

Prvi nasvet bi bil ta, da polijemo rezanico, pleva in enaka krmila dan pred pokladanjem z vročo vodo. Ta povzroči neke vrste vretje v slami, katero daje prijeten duh in okus. Potem pokladaš živini del suhe in del tako poparjene slame. Na ta način si pridobiš živali, da bodo požrle na dan prilično še enkrat toliko slame kakor navadno. To sredstvo je priprosto, ceno in zelo dobro.

Drug nasvet je ta: rezanico namočiš in pomešaš med njo nekaj otrobi, debelo zmletega žita, oljnate pogače; to mešanico pustiš pol dneva ali tudi čeli dan ležati. Okusnejši deli mešanice tvorijo nekako zabelo slame in plev in povzročijo lahko kisanje, katero živali ljubijo in rajše zato več slame vzamejo. Tudi to sredstvo ni ravno predrago. Češki in moravski kmetje rabijo z zelo dobrim vspehom sladko tekočino, ki ostane pri napravljanju sladkorja (melasa); a to pri nas ni lahko dobiti, razun če bi si jo kdo ali več posestnikov skupaj s Češkega iz sladkornih tovarn naročilo.

Imamo tedaj več sredstev, da goljufamo svojo živino za seno, katerega ji letos ne bomo mogli privoščiti. V sili pač moramo poskusiti vsako sredstvo. Kajpada: slama je slama. Ako žre naša živina slamo mesto sena, potem ji moramo včasih privoščiti kak priboljšek, one redilne snovi, katere vsebuje seno. Te redilne snovi pa so pred vsem apno, fosforna kislina in dušik. Žal, letos se ne bo mogoče izogniti stroškom za zdatnejša krmila, ki vsebujejo mnogo dušika. To pa niso toliko otrobi in debelo zmlet žito (trgana moka, tlak) ampak oljnate pogače, na debelo smlet fižol, grašica, nadalje mesena moka in druge podobne stvari. Zlasti pa ne pozabi polagati teletom, katera dobe pri pomanjkanju krme mnogo manj sena, klajnega apna; isto moraš storiti tudi

pri brejih in molznih kravah, da ne dobiš še povrh kostolomnice v tvoj hlev.

Seveda pa je glavna stvar, da natanko preračuniš, koliko krme imaš na razpolago, da si jo lahko primerno razdeliš. Pametna razdelba, red in varčnost ter uporaba enega ali drugega naštetih sredstev bodo pomagale živinorejcem prestati težko krizo, ki jim grozi s pomanjkanjem sena. —r.

Listnica uredništva.

Fram: Danes, žal, ni bilo več mogoče. Prisrčno hvalo in pozdrave! Prosim pozneje za poročilo! — St. Peter v Sav. dol.: Prisrčno hvalo in pozdrave!

Loterijske številke.

Gradec, 25. julija 1908: 49, 61, 45, 59, 48.
Dunaj, " " " 32, 54, 37, 24, 64.

Dva učenca

od boljše hiše in z dobrim spričevalom se takoj sprejmeta v veliki trgovini mešanega blaga **Vitusa Mory** v Pli-berku na Koroškem.

409 3-1

Zahvala

Zahvaljujem se tem potom najiskreneje trški občini St. Jur ob j. žel., za podeljeno mi častno županstvo in okoliškim občanom za podeljena mi častna občanstva. — Obenem izrekam prisrčno zahvalo tukajšnjemu pevskeemu zboru, c. kr. kmetijski podružnici St. Jur ob južni žel., slavni tukajšni požarni bramb, slav. veteranskemu društvu in vsem, ki so se udeležili slavlja dne 11. in 12. t. m. oziroma onim, ki so se ga spominjali v tujini.

St. Jur ob j. ž., dne 26. maj. srpana 1908.

Dr. Gustav Ipavic.

Malo posestvo

išče se v celjski okolici ob vodi in pri gozdu, nepredaleč od železnice, hišica s 4—5 prostori ter drugimi prostori za kmetijo in 2—4 glave živine. Ponudbe: **Franjo Počkaj**, Trst, Hotel Balkan. 402 6-3

Savinski liker

preiskan in preizkušen na ces. kr. poljedeljskem preizkuševališču na Dunaju.

Savinski liker je pripravljen iz planinskih in gorskih zelišč, ter se priporoča kot krepčilni napoj v zdravstvene namene. Lastnik znamke **VINCENC KVEDER** žalec v Savinski dolini, Stajersko.

13 130—77

Novi lovski zakon

je ravnokar izšel, cena kartoniranemu izvodu K 1.20, po pošti K 1.30. Založila Zvezna trgovina v Celju.

Nova vinska postava

Cena 60 vinarjev, po pošti 70 vinarjev. Znesek se pošlje po nakaznici ali v znamkah.

v obliki plakata dobiva se v

Zvezni trgovini v Celju

54 43

Moderno sukneno, volno svilen in perilno blago radi prevelike zaloge odslej po iznenadno znižanih cenah priporoča tvrdka

Karol Vanič ❖ Celje ❖ Narodni dom